

31993R3089

11.11.1993

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

L 278/1

UREDBA SVETA (EGS) št. 3089/93**z dne 29. oktobra 1993****o spremembi Uredbe (EGS) št. 2299/89 o kodeksu poslovanja računalniških sistemov rezervacij**

SVET EVROPSKIH SKUPNOSTI JE

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti in zlasti člena 84(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta ⁽²⁾,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora ⁽³⁾,

ker Uredba (EGS) št. 2299/89 ⁽⁴⁾ predstavlja pomemben korak k doseganju neizkrivljene konkurence med letalskimi prevozniki in med računalniškimi sistemi rezervacij, tako pa štiti interese uporabnikov;

ker je treba razširiti področje uporabe Uredbe (EGS) št. 2299/89 in razjasniti njene določbe in ker je primerno te ukrepe izvajati na ravni Skupnosti, da bi tako zagotovili izpolnitev ciljev te uredbe v vseh državah članicah;

ker ta uredba ne posega v uporabo členov 85 in 86 Pogodbe;

ker Uredba Komisije (EGS) št. 83/91 ⁽⁵⁾ iz določb člena 85(1) Pogodbe izvzema sporazume o skupnem nakupu, razvoju in delovanju računalniških sistemov rezervacij;

ker je čarterski zračni prevoz na območju Skupnosti zelo pomemben;

ker gre pri večini teh prevozov za agencijski izlet ali komplet proizvodov, v katerem je zračni prevoz le eden od elementov celotnega proizvoda;

ker načelno „zakup sedeža“ ali posamezni proizvodi v čarterskem zračnem prevozu neposredno konkurirajo proizvodom v zračnem prevozu, ki so na voljo v rednem prevozu;

ker je zaželeno, da se podobni proizvodi obravnavajo enako ter da se zagotovi lojalna konkurenca med obema vrstama proizvodov v zračnem prevozu in nevtralno pošiljanje informacij uporabniku;

ker je primerno, da se vsa vprašanja o uporabi računalniških sistemov rezervacij za vse vrste proizvodov v zračnem prevozu obravnavajo v isti uredbi Sveta;

ker je treba uporabnikom, ki iščejo različne proizvode, dati možnost, da zahtevajo ločene prikaze rednih ali čarterskih letov;

ker je zaželeno pojasniti, da bi se morala Uredba (EGS) št. 2299/89 uporabljati za računalniške sisteme rezervacij, ki so na voljo za uporabo in/ali jih uporabljajo vsi končni uporabniki, naj so to posamezniki ali skupinski uporabniki;

ker za letalske prevoznike, ki uporabljajo računalniški sistem rezervacij v lastnih, jasno označenih uradih ali pultih, ne veljajo določbe, ki urejajo glavni prikaz;

ker je pomembno jasno razlikovati med pogodbo o sodelovanju v sistemu ali o dovoljeni uporabi sistema in o dobavi tehnične opreme, kajti za slednjo velja običajno pogodbeno pravo, kar prodajalcu sistema omogoča, da ob prekinitvi pogodbe o sodelovanju ali naročilstvu zahteva povrnitev svojih neposrednih stroškov v skladu z določbami te uredbe;

ker lahko zavrnitev matičnih prevoznikov, da bi iste podatke o redih letenja, prevozninah in razpoložljivih sedežih posredovali tudi drugim, ne le lastnim sistemom in da bi sprejemali rezervacije, narejene na teh sistemih, resno izkrivlja konkurenco med računalniškimi sistemi rezervacij;

⁽¹⁾ UL C 56, 26.2.1993, str. 28.

⁽²⁾ UL C 176, 28.6.1993, str. 65.

⁽³⁾ UL C 108, 19.4.1993, str. 16.

⁽⁴⁾ UL L 220, 29.7.1989, str. 1.

⁽⁵⁾ UL L 10, 15.1.1991, str. 9. Uredba, nazadnje spremenjena z Uredbo (EGS) št. 1618/93 (UL L 155, 26.6.1993, str. 23).

ker je treba letalskim prevoznikom zagotoviti konkurenčno nevtralnost računalniških sistemov rezervacij glede enake uporabnosti in varovanja podatkov, zlasti z enakim dostopom do funkcij, informacij/podatkov in vmesnikov, ter jasno ločiti zasebne možnosti letalskih prevoznikov od možnosti za posredovanje;

ker se z zagotavljanjem samostojne pravne identitete računalniških sistemov rezervacij krepi konkurenčno enakost;

ker lahko matični prevoznik v konkurenci med letalskimi prevozniki uživa nepoštenu prednost, ki izhaja iz njegovega nadzora lastnega računalniškega sistema rezervacij; ker je torej nujna popolnoma enaka obravnava matičnega in sodelujočih prevoznikov, kadar matični prevoznik uporablja možnosti svojega lastnega sistema, ki jih zajema ta uredba;

ker je zaželeno, da se v korist uporabnika zagotovi glavni prikaz za vsak posel, ki ga ta zahteva;

ker je zaželeno, da so podrobni podatki o trženju, rezervacijah in prodaji sodelujočim prevoznikom dostopni nediskriminacijsko in pravočasno; ker morajo podatki o identifikaciji ali osebni podatki o potniku ali skupnem uporabniku ostati zaupni; ker mora torej prodajalec sistema s tehničnimi sredstvi in ustreznimi zaščitnimi ukrepi vsaj v zvezi s programsko opremo preprečiti vsakršen nepooblaščen dostop do informacij;

ker morajo biti informacije o izdanih računih dovolj podrobne, da sodelujočim prevoznikom in naročnikom omogočajo nadzor nad lastnimi stroški; ker morajo biti takšne informacije dostopne na magnetnih medijih, kar omogoča lažji nadzor;

ker je v interesu uporabnika zaželeno pojasniti, da se na glavnem prikazu vsak let ali kombinacija letov prikaže le enkrat, razen kadar pri skupnih projektih ali po drugih sporazumih vsak operativni prevoznik prevzame ločeno odgovornost za ponudbo in prodajo proizvodov v zračnem prevozu na zadevnih letih;

ker bi moral prodajalec sistema zagotoviti, da načela za tehnično skladnost z določbami, ki zadevajo enako uporabnost in varstvo podatkov, spremlja neodvisen presojevalec,

SPREJEL NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Uredba (EGS) št. 2299/89 se spremeni:

1. Členi 1, 2 in 3 se nadomestijo z naslednjim:

„Člen 1

Ta uredba se uporablja za računalniške sisteme rezervacij, če zajemajo proizvode v zračnem prevozu, ki so na voljo za uporabo in/ali se uporabljajo na območju Skupnosti ne glede na:

- status in državljanstvo prodajalca sistema,
- vir uporabljenih informacij ali mesto namestitve obravnavane centralne enote za obdelavo podatkov,
- geografsko lego letališč, med katerimi poteka zračni prevoz.

Člen 2

V tej uredbi:

- (a) ‚osamezni proizvod v zračnem prevozu‘ pomeni zračni prevoz potnika med letališčema, vključno z vsemi sorodnimi pomožnimi storitvami in dodatnimi ugodnostmi, ki so na voljo za prodajo in/ali se prodajajo kot sestavni del takšnega proizvoda;
- (b) ‚komplet proizvodov v zračnem prevozu‘ pomeni vnaprej dogovorjeno kombinacijo posameznih proizvodov v zračnem prevozu in drugih storitev, ki niso podrejene zračnemu prevozu in so na voljo za prodajo in/ali se prodajajo za skupno ceno;
- (c) ‚proizvod v zračnem prevozu‘ pomeni posamezen proizvod, pa tudi komplet proizvodov v zračnem prevozu;
- (d) ‚redni zračni prevoz‘ pomeni vrsto letov, od katerih ima vsak vse naslednje značilnosti:
 - izvaja se z zrakoplovi za prevoz potnikov ali potnikov in tovara in/ali pošte za plačilo, in sicer tako, da lahko posamezniki na vsakem letu zakupijo sedež (neposredno od letalskega prevoznika ali njegovih pooblaščenih zastopnikov),

- poteka tako, da opravlja prevoz med točkama ali več točkami:
1. v skladu z objavljenim redom letenja ali
 2. z leti, ki so tako redni in pogosti, da tvorijo prepoznavno sistematično serijo.
- (e) ‚prevoznina‘ pomeni cena, ki jo je treba plačati za posamezen proizvod v zračnem prevozu, in pogoje, v katerih se ta cena uporablja;
- (f) ‚računalniški sistem rezervacij (CRS)‘ pomeni računalniški sistem, ki med drugim zajema podatke o
- redu letenja,
 - razpoložljivih sedežih,
 - prevozninah in
 - spremljajočih storitvah letalskih prevoznikov,
- brez možnosti ali z možnostmi za:
- izvajanje rezervacij ali
 - izdajo vozovnic,
- kadar so naročnikom na voljo nekatere ali vse navedene storitve;
- (g) ‚možnosti za posredovanje‘ so tiste, ki jih prodajalec sistema ponuja za zagotavljanje informacij o redu letenja, razpoložljivih sedežih, prevozninah in spremljajočih storitvah letalskih prevoznikov, za rezerviranje in/ali izdajo vozovnic ali za vse druge s tem povezane storitve;
- (h) ‚prodajalec sistema‘ pomeni fizično ali pravno osebo in njene podružnice, ki je ali so odgovorne za delovanje ali trženje CRS;
- (i) ‚matični prevoznik‘ pomeni letalskega prevoznika, ki je posredno ali neposredno, sam ali skupaj z drugimi lastnik prodajalca sistema ali ga dejansko nadzoruje, pa tudi vse letalske prevoznike, katerih lastnik je ali ki jih dejansko nadzoruje;
- (j) ‚dejanski nadzor‘ pomeni razmerje, ki ga sestavljajo pravice, pogodbe ali katera koli druga sredstva, ki posamično ali skupaj in z upoštevanjem obstoječih dejstev ali zakonodaje omogočajo posredno ali neposredno odločilno vplivanje na podjetje, zlasti s:
- pravico do uporabe vsega ali dela imetja podjetja,
 - pravicami ali pogodbami, ki vzpostavljajo odločilen vpliv na sestavo, glasovanje ali sklepe organov podjetja ali kako drugače odločilno vplivajo na poslovanje podjetja;
- (k) ‚sodelujoči prevoznik‘ pomeni letalskega prevoznika, ki ga s prodajalcem sistema veže sporazum o posredovanju proizvodov njegovega zračnega prevoza prek CRS. Kadar matični prevoznik uporablja možnosti lastnega CRS, ki jih zajema ta uredba, se šteje kot sodelujoči prevoznik;
- (l) ‚naročnik‘ pomeni osebo ali podjetje, razen sodelujočega prevoznika, ki po pogodbi ali po drugem sporazumu s prodajalcem sistema uporablja možnosti za posredovanje v računalniškem sistemu rezervacij za prodajo proizvodov v zračnem prevozu;
- (m) ‚uporabnik‘ pomeni vsako osebo, ki išče informacije o nakupu proizvoda v zračnem prevozu in/ali ga name-rava kupiti;
- (n) ‚glavni prikaz‘ pomeni izčrpen, nevtralen prikaz podatkov o letalskih povezavah med pari mest v določenem časovnem obdobju;
- (o) ‚trajanje potovanja‘ pomeni časovno razliko med časom odhoda in časom prihoda po redu letenja;
- (p) ‚izboljšanje storitev‘ pomeni vse proizvode ali storitve, razen možnosti za posredovanje, ki jih prodajalec sistema skupaj z računalniškim sistemom rezervacij v svojem imenu ponudi naročnikom.

Člen 3

1. Prodajalec sistema mora biti sposoben, da v svojem imenu kot pravna ali fizična oseba, ločena od matičnega prevoznika, izvaja vse vrste pravic in obveznosti, da sklepa pogodbe tudi z matičnimi in sodelujočimi prevozniki ter naročniki ali izvaja druge pravne predpise ter nastopa kot tožnik ali tožena stranka.

2. Prodajalec sistema mora vsem letalskim prevoznikom omogočiti sodelovanje pri svojih možnostih za posredovanje na enaki in nediskriminacijski podlagi v okviru razpoložljive zmogljivosti zadevnega sistema in ob upoštevanju vseh tehničnih omejitev, ki so zunaj njegovega nadzora.

3. (a) Prodajalec sistema ne sme:

- dodajati neprimernih pogojev k pogodbi s sodelujočim prevoznikom,

— zahtevati sprejetja dodatnih pogojev, ki po svoji naravi ali v skladu s trgovinskimi običaji niso povezani s sodelovanjem v njegovem CRS, dolžan pa je določiti enake pogoje za enako raven storitev.

(b) Prodajalec sistema kot pogoj za sodelovanje v svojem CRS ne sme zahtevati, da sodelujoči prevoznik hkrati ne sodeluje tudi v drugem sistemu.

(c) Sodelujoči prevoznik lahko s prodajalcem sistema prekine pogodbo, ki se ne izteče pred koncem prvega leta, z odpovednim rokom, ki ni nujno daljši od šestih mesecev.

V takšnem primeru prodajalec sistema nima pravice, da dobi povrnjen znesek, ki bi bil večji od stroškov, neposredno povezanih s prekinitvijo pogodbe.

4. Če se prodajalec sistema odloči, da bo k možnostim za posredovanje, ki jih ustvari, ali k opremi, ki jo pri zagotavljanju teh možnosti uporablja, dodal kakršno koli izboljšavo, mora o tem istočasno in pod enakimi pogoji posredovati informacije in ponuditi izboljšave vsem sodelujočim prevoznikom, vključno z matičnimi prevozniki, in pri tem upoštevati vse tehnične omejitve, ki so zunaj nadzora prodajalca sistema, tako da v dobavnem roku za uvedbo novih izboljšav ni razlik med matičnimi in sodelujočimi prevozniki.“

2. Doda se naslednji člen:

„Člen 3a

1. (a) Matični prevoznik ne sme diskriminirati konkurenčnih CRS s tem, da jim na zahtevo in ob pravem času ne zagotovi enakih informacij o redih letenja, prevozninah in razpoložljivih sedežih v svojem zračnem prevozu, kakršne posreduje lastnemu CRS, ali da ne posreduje proizvodov iz svojega zračnega prevoza prek drugega CRS ali tako da ne sprejme ali pravočasno ne potrdi rezervacije, ki poteka prek konkurenčnega CRS za proizvode iz svojega zračnega prevoza, ki jih posreduje prek lastnega CRS. Matični prevoznik mora sprejeti in potrditi le tiste rezervacije, ki so v skladu z njegovimi prevozninami in pogoji.

(b) Matični prevoznik v zvezi s tem ni dolžan sprejeti nobenih stroškov razen za kopiranje informacij, ki jih bo objavil, in za sprejete rezervacije.

(c) Matični prevoznik ima pravico do izvajanja nadzora, s katerim zagotovi, da konkurenčni CRS upošteva člen 5(1).

2. Obveznost, ki jo nalaga ta člen, se ne sme uporabljati v korist konkurenčnega CRS, kadar se v skladu s postopki iz člena 6(5) ali člena 7(3) ali (4) ugotovi, da CRS krši člen 4a ali pa prodajalec sistema ne more dovolj jamčiti, da so izpolnjene obveznosti iz člena 6 o nepooblaščenem dostopu matičnih prevoznikov do informacij.“

3. Člen 4 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 4

1. Sodelujoči prevozniki in drugi izvajalci proizvodov v zračnem prevozu morajo zagotoviti, da so podatki, ki jih nameravajo vključiti v CRS, natančni, nezavajajoči, pregledni in niso manj obsežni, kakor v vseh drugih CRS. Podatki morajo prodajalcu sistema med drugim omogočati, da izpolni zahteve glede meril za razvrstitev iz Priloge.

Podatkov, ki jih dobijo prek posrednikov, ne smejo prilagoditi tako, da bi postali nenatančni, zavajajoči ali pristranski.

2. Prodajalec sistema ne sme prirediti gradiva iz odstavka 1 tako, da bi prikazane informacije postale nenančne, zavajajoče ali pristranske.

3. Prodajalec sistema mora vse podatke, ki jih posredujejo sodelujoči prevozniki, naložiti in obdelati enako skrbno in pravočasno, upoštevati mora le omejitve pri načinu nalaganja, ki ga izberejo posamezni sodelujoči prevozniki, in standarde formatov, ki jih uporablja navedeni prodajalec.“

4. Doda se naslednji člen:

„Člen 4a

1. Možnosti za nalaganje in/ali obdelavo, ki jih ustvari prodajalec sistema, morajo biti brez razlikovanja na voljo vsem matičnim in sodelujočim prevoznikom. Možnosti, ki jih prodajalci sistema ponudijo, morajo biti združljive z ustreznimi, splošno sprejetimi standardi v sektorju zračnega prevoza, če so ti na voljo.

2. Prodajalec sistema ne sme nameniti določenega postopka za nalaganje in/ali obdelavo ali katere koli druge možnosti za posredovanje le enemu ali več svojim matičnim prevoznikom.

3. Prodajalec sistema mora zagotoviti, da se njegove možnosti za posredovanje jasno in preverljivo ločijo od zasebnega imetja katerega koli letalskega prevoznika in od njegovih možnosti za vodenje in trženje. Ločitev je mogoče zagotoviti logično, z računalniškimi programi, ali fizično, tako da so vse povezave med možnostmi za posredovanje in zasebnimi možnostmi mogoče le prek vmesnika med posameznimi aplikacijami. Ne glede na sprejeti način ločevanja mora biti takšen vmesnik na voljo vsem matičnim in sodelujočim prevoznikom na nediskriminacijski podlagi in mora zagotavljati enako obravnavo glede postopkov, protokolov, vhoda in izhoda. Vmesniki, ki jih prodajalci sistema ponudijo, morajo biti združljivi z ustreznimi, splošno sprejetimi standardi v sektorju zračnega prevoza, če so ti na voljo.“

5. Člena 5 in 6 se nadomestita z naslednjim:

„Člen 5

1. (a) Prikazi, ki izhajajo iz CRS, morajo biti jasni in nediskriminacijski.
- (b) Prodajalec sistema v svojem CRS ne sme namerno ali iz malomarnosti prikazati nenatančnih ali zavajajočih informacij.
2. (a) Prodajalec sistema mora prek svojega CRS za vsak posamezen posel jasno in izčrpno, brez diskriminacije ali predsodkov, zlasti glede razvrstitve prikazanih informacij, zagotoviti enega ali več glavnih prikazov in vanj(-e) vključiti podatke, ki jih posredujejo sodelujoči prevozniki v zvezi z redi letenja, vrstami prevoznin in razpoložljivimi sedeži.
- (b) Uporabnik mora imeti pravico, da zahteva omejitev glavnega prikaza le na redni ali čarterski prevoz.
- (c) Pri sestavi in izbiri letov za določen par mest, ki bodo vključeni v glavni prikaz, ne sme biti diskriminacije med različnimi letališči, ki oskrbujejo isto mesto.
- (d) Razvrstitev možnih letov na glavnem prikazu mora biti enaka razvrstitvi v Prilogi.
- (e) Merila za razvrstitev ne smejo temeljiti na nobenem dejavniku, ki je posredno ali neposredno povezan z identiteto prevoznika, in se morajo za vse sodelujoče prevoznike uporabljati na nediskriminacijski podlagi.

3. Kadar prodajalec sistema objavi informacije o prevozninah, mora biti prikaz nevtralen in nediskriminacijski, obsegati mora najmanj prevoznine za vse leto sodelujočih prevoznikov, ki so vključeni v glavni prikaz. Vir takšnih informacij mora biti sprejemljiv za sodelujočega(-e) prevoznika(-e) in prodajalca sistema, ki ju (jih) to zadeva.

4. Informacije o kompletu proizvodov, ki med drugim obsegajo ime organizatorja potovanja, razpoložljivost in prevoznine, se ne objavijo na glavnem prikazu.

5. Če se na posebno uporabnikovo željo prikaz spremeni, se ne šteje, da CRS krši to uredbo.

Člen 6

1. Naslednje določbe urejajo zagotovitev statističnih ali drugih informacij, ki jih prodajalec sistema pridobi iz svojega CRS:

- (a) informacije o posameznih rezervacijah se posredujejo na enaki podlagi in le tistemu(-im) letalskemu(-im) prevozniku(-om), ki sodeluje(-jo) pri storitvi, zajeti v rezervaciji, in naročniku(-om), ki je (so) soudeležen(-i) pri rezervaciji;
- (b) vsi podatki o trženju, rezervacijah in prodaji so na voljo pod pogojem, da:
 - (i) se takšni podatki istočasno in nediskriminacijsko ponudijo vsem sodelujočim prevoznikom, vključno z matičnimi prevozniki;
 - (ii) takšni podatki lahko zajemajo in, če se to zahteva, morajo zajeti vse sodelujoče prevoznike in/ali naročnike, vendar ne smejo vključevati podatkov o prepoznavnosti ali osebnih podatkov o potniku ali skupnem uporabniku;
 - (iii) se vse zahteve po takšnih podatkih obravnavajo enako skrbno in istočasno, z upoštevanjem načina pošiljanja, ki ga izbere posamezni prevoznik.

2. Prodajalec sistema osebnih informacij o potniku brez privolitve le-tega ne sme posredovati tistim, ki ne sodelujejo pri poslu.

3. Prodajalec sistema mora s tehničnimi ukrepi in/ali ustreznimi zaščitnimi ukrepi vsaj v zvezi z računalniškimi programi zagotoviti upoštevanje določb iz zgornjih odstavkov 1 in 2, in sicer tako, da enemu ali več matičnim prevoznikom onemogoča dostop do informacij, ki jih posredujejo ali oblikujejo letalski prevozniki, razen tako, kakor določa ta člen.
4. Prodajalec sistema mora v treh mesecih po začetku veljavnosti te uredbe vsem sodelujočim prevoznikom na zahtevo posredovati podroben opis tehničnih in upravnih ukrepov, ki jih je sprejel, da bi ravnal v skladu s tem členom.
5. Po prejemu podrobnega opisa tehničnih in upravnih ukrepov, ki jih je prodajalec sistema sprejel ali spremenil, Komisija v treh mesecih odloči, ali ukrepi zadoščajo za zaščito, ki jo zahteva ta člen. V nasprotnem primeru se odločitev Komisije lahko sklicuje na člen 3a(2). Komisija o taki odločbi takoj obvesti države članice. Razen v primeru drugačne odločitve, ki jo Svet sprejme na prošnjo države članice v dveh mesecih po odločbi Komisije, obvelja odločitev Komisije.“
6. Odstavka 1 in 2 v členu 7 se nadomestita z naslednjim:
- „1. Obveznosti prodajalca sistema iz členov 3 in 4 do 6 se ne uporabljajo v zvezi z matičnim prevoznikom iz tretje države, če njegov CRS zunaj območja Skupnosti ne zagotavlja letalskim prevoznikom iz Skupnosti enake obravnave, kakor jo določata ta uredba in Uredba Komisije (EGS) št. 83/91(*).
2. Obveznosti matičnih ali sodelujočih prevoznikov po členih 3a, 4 in 8 se ne uporabljajo za CRS, ki ga nadzoruje(-jo) letalski prevoznik(-i) iz ene ali več tretjih držav, če matičnemu(-im) ali sodelujočemu(-im) prevozniku(-om) zunaj območja Skupnosti ne zagotavlja enake obravnave, kakor jo določata ta uredba in Uredba Komisije (EGS) št. 83/91
- _____
- (* UL L 10, 15.1.1991, str. 9.“
7. Členu 7 se doda naslednji odstavek:
- „5. (a) Če se ugotovi resna diskriminacija v smislu odstavka 1 ali 2, lahko Komisija v odločbi izda navodilo, naj računalniški sistemi rezervacij spremenijo svoje operacije tako, da bi diskriminacija prenehala. Komisija je o taki odločbi dolžna takoj obvestiti države članice.
- (b) Razen v primeru drugačne odločitve, ki jo Svet sprejme na prošnjo države članice v dveh mesecih po odločbi Komisije, obvelja odločba Komisije.“
8. Člen 8 se nadomesti z naslednjim:
- „Člen 8
1. Matični prevoznik ne sme niti posredno niti neposredno povezovati naročnikove uporabe določenega CRS s sprejemanjem provizije ali druge spodbude za prodajo proizvodov v zračnem prevozu, ki so na voljo na njegovih letih, oziroma z odsotnostjo le-te.
2. Matični prevoznik ne sme od naročnika niti posredno niti neposredno zahtevati uporabe določenega CRS za prodajo ali izdajo vozovnic za proizvode zračnega prevoza, ki ga sam posredno ali neposredno opravlja.
3. Noben pogoj, ki bi ga letalski prevoznik določil za potovalno agencijo, ko jo pooblasti za prodajo in izdajo vozovnic za proizvode svojega zračnega prevoza, ne sme posegati v izvajanje odstavkov 1 in 2.“
9. Členi 9(4), (5) in (6) se nadomestijo z naslednjim:
- „4. (a) Prodajalec sistema k pogodbi z naročnikom o dovoljeni uporabi njegovega CRS ne sme dodajati neprimernih pogojev, zlasti pa velja, da lahko naročnik s prodajalcem sistema prekine pogodbo, ki se ne izteče pred koncem prvega leta, z odpovednim rokom, ki ni nujno daljši od treh mesecev.
- V takšnem primeru prodajalec sistema ni upravičen do povrnitve zneska, ki je višji od stroškov, neposredno povezanih s prekinitvijo pogodbe.
- (b) V skladu z odstavkom 2 pogoji iz alinee (a) ne veljajo za dobavo tehnične opreme.
5. Prodajalec sistema mora v vsaki pogodbi z naročnikom zagotoviti:
- (a) glavni prikaz v skladu s členom 5, do katerega je dostop možen za vsak posamezen posel, razen kadar uporabnik želi le informacije o enem samem letalskem prevozniku ali kadar želi informacije le v zvezi s kompletom proizvodov v zračnem prevozu.
- (b) da naročnik s podatki, ki jih posredujejo računalniški sistemi rezervacij, ne ravna tako, da bi povzročil nenaatančno, zavajajočo ali diskriminacijsko predstavitev informacij uporabnikom.
6. Prodajalec sistema naročniku na sme postaviti nobenih zahtev v zvezi s sprejetjem ponudbe tehnične opreme ali računalniških programov, lahko pa zahteva uporabo opreme in programov, ki so združljivi z njegovim sistemom.“

10. Odstavka 1 in 2 v členu 10 se nadomestita z:

„1. Vse pristojbine, ki jih prodajalec sistema zaračuna, morajo biti nediskriminacijske, ustrezno oblikovane in morajo razumno ustrezati stroškom za opravljene in uporabljene storitve, predvsem pa morajo biti enake za enako raven storitve.

Izdani računi za storitve računalniškega sistema rezervacij morajo biti dovolj podrobni, da lahko sodelujoči prevozniki in naročniki jasno vidijo, katere storitve so bile uporabljene in pristojbine zanje; računi za pristojbino za rezervacijo morajo obsegati najmanj naslednje podatke za vsak del poti:

- vrsto rezervacije prek računalniškega sistema rezervacij (CRS),
- ime potnika,
- državo,
- identifikacijsko kodo agencije IATA/ARC,
- kodo mesta,
- par mest ali del poti,
- datum rezervacije (datum transakcije),
- datum leta,
- številko leta,
- kodo statusa (status rezervacije),
- vrsto storitve (razred storitve),
- mesto izpisa PNR,
- oznako rezervacije/odpovedi.

Informacije o izdanih računih morajo biti na voljo na magnetnih medijih.

Sodelujočemu letalskemu prevozniku je treba ponuditi možnost, da je obveščen o vsaki rezervaciji/transakciji, za katero se zaračuna pristojbina za rezervacijo. Če prevoznik želi biti o tem obveščen, mora imeti možnost, da takšno rezervacijo/transakcijo zavrne, razen če je bila že sprejeta.

2. Prodajalec sistema mora zainteresiranim strankam na zahtevo ponuditi podrobne podatke o tekočih postopkih, pristojbinah, sistemskih napravah, vključno z vmesniki, ter o uporabljenih merilih za urejanje in prikazovanje. Vendar ta predpis ne zavezuje prodajalca sistema k objavi notranjih informacij, kot so npr. računalniški programi.“

11. Člen 21 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 21

Določbe člena 5, člena 9(5) in Priloga k tej uredbi se ne uporabljajo za računalniški sistem rezervacij, ki ga uporablja letalski prevoznik ali skupina letalskih prevoznikov v lastnem (lastnih) uradu(-ih) in prodajnih pultih, ki so kot taki jasno označeni.“

12. Doda se naslednji člen:

„Člen 21a

1. Prodajalec sistema mora zagotoviti, da neodvisen presojevalec preveri tehnično skladnost njegovega računalniškega sistema rezervacij s členoma 4a in 6. V ta namen je treba presojevalcu kadarkoli omogočiti dostop do vseh programov, postopkov, operacij in zaščitnih ukrepov, ki se uporabljajo na računalnikih ali v računalniških sistemih, prek katerih prodajalec sistema ponuja svoje možnosti za posredovanje. Prodajalec sistema mora najmanj enkrat na leto predložiti Komisiji poročilo svojega presojevalca o preiskavi in ugotovitvah. Komisija to poročilo preuči, da bi lahko v skladu s členom 11(1) sprejela kakršenkoli potreben ukrep.

2. Prodajalec sistema mora sodelujoče prevoznike in Komisijo obvestiti o identiteti presojevalca najmanj tri mesece pred potrditvijo imenovanja in najmanj tri mesece pred vsakoletnim ponovnim imenovanjem. Če katerikoli od sodelujočih prevoznikov v mesecu po obvestilu nasprotuje sposobnosti presojevalca za izvedbo nalog po tem členu, Komisija v naslednjih dveh mesecih in po posvetu s presojevalcem, prodajalcem sistema in katero koli drugo stranko, ki uveljavlja svoj upravičen interes, odloči o tem, ali je zamenjava presojevalca nujna ali ne.“

13. Člen 22 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 22

1. Ta uredba ne posega v nacionalno zakonodajo v zvezi z varnostjo, javnim redom in varstvom podatkov.

2. Osebe, ki uživajo pravice iz člena 3(4), členov 4a, 6 in 21a, se tem pravicam ne morejo odreči niti s pogodbo niti na drug način.“

14. Člen 23 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 23

1. Svet odloči o reviziji te uredbe do 31. decembra 1997 na predlog, ki ga Komisija predloži do 31. marca 1997 skupaj s poročilom o uporabi te uredbe.

2. Svet ponovno pregleda uporabo členov 4a in 6(3) na podlagi poročila Komisije, ki ga ta predloži najpozneje do konca 1994.“

15. Priloga se nadomesti s Prilogo k tej uredbi.

Člen 2

1. Ta uredba začne veljati 30. dan po objavi v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*.

2. Novi členi 3(1) in 5(2)(b) Uredbe (EGS) št. 2299/89 se začnejo uporabljati šest mesecev po dnevu iz odstavka 1. Komisija lahko prizna dodatno 12-mesečno oprostitev za računalniške sisteme rezervacij, ki iz objektivnih razlogov ne morejo izpolniti določb iz člena 3(1) in člena 5(2)(b).

3. Obveznost v točki 9(c) Priloge glede prikaza povezovalnih letov z eno vrstico za posamezen del poti, ki se izvaja z drugim letalom, se uporablja od 1. januarja 1995.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 29. oktobra 1993

Za Svet
Predsednik
R. URBAIN

PRILOGA

Merila za razvrščanje letov na glavnem prikazu, za katere so na voljo posamezni proizvodi v zračnem prevozu

1. Možni leti za želeni dan ali dni morajo biti na glavnem prikazu razvrščeni v naslednjem vrstnem redu, razen kadar uporabnik zahteva drugačno razvrstitev za posamezen posel:
 - (i) vsi direktni leti brez postanka med zadevnimi pari mest;
 - (ii) drugi direktni leti med zadevnimi pari mest, ki ne vključujejo zamenjave letal;
 - (iii) povezovalni leti.
2. Uporabniku je treba ponuditi najmanj možnost, da na glavnem prikazu zahteva razvrstitev po času odhoda ali prihoda in/ali trajanju potovanja. Če uporabnik ne zahteva drugače, mora biti glavni prikaz razvrščen po času odhoda za skupino (i) in trajanju potovanja za skupini (ii) in (iii).
3. Kadar se prodajalec sistema odloči, da bo prikazal informacije o paru mest v zvezi z redom letenja in prevoznine sodelujočih prevoznikov, vendar ne nujno vseh takšnih prevoznikov, mora te informacije med prikazanimi prevozniki prikazati natančno, nezavajajoče in nediskriminacijsko.
4. Če so, kolikor je to pač prodajalcu sistema poznano, informacije o številu direktnih rednih zračnih povezav in o identiteti zadevnih letalskih prevoznikov nepopolne, je treba to jasno označiti na ustreznem prikazu.
5. Vsi leti, razen rednega račnega prevoza, morajo biti jasno označeni.
6. Leti s postanki na progi morajo biti jasno označeni.
7. Kadar lete izvaja letalski prevoznik, ki ni tisti letalski prevoznik, kakor ga označuje koda prevoznika, mora biti dejanski izvajalec leta jasno opredeljen. Ta zahteva velja za vse primere, razen za kratkoročne priložnostne aranžmaje.
8. Prodajalec sistema prostora na zaslonu glavnega prikaza ne sme uporabiti tako, da bi pretirano izpostavil le eno določeno možnost za potovanje ali prikazal nerealne možnosti za potovanje.
9. Razen v primerih iz odstavka 10 velja naslednje:
 - (a) pri direktnih letih se lahko vsak let na glavnem prikazu izpiše le enkrat;
 - (b) pri sestavljenih letih prek več sektorjev, ki vključujejo zamenjavo letal, se lahko na glavnem prikazu vsaka kombinacija letov izpiše le enkrat;
 - (c) leti, ki vključujejo zamenjavo letala, se štejejo in prikažejo kot povezovalni leti, z eno vrstico za posamezen del poti, ki se izvaja z drugim letalom.»letadlo«.

Kljub temu pa se zahteva le ena rezervacija, če lete izvaja isti letalski prevoznik, z isto številko leta in kadar letalski prevoznik zahteva le en kupon za let.

10. 1. Kadar skupni projekti ali drugi pogodbeni dogovori med sodelujočimi prevozniki določajo, da morata dva ali več prevoznikov prevzeti ločeno odgovornost za ponudbo in prodajo proizvodov v zračnem prevozu na letu ali kombinaciji letov, se izraz »let« (za direktni let) in izraz »kombinacija letov« (za let prek več sektorjev) v odstavku 9 razlaga tako, da vsakemu zadevnemu prevozniku — največ dvema — omogoča ločeni prikaz, na katerem uporablja svojo lastno oznako za označevanje prevoznika.
 2. Kadar sta vključena več kakor dva prevoznika, mora o imenovanju dveh prevoznikov, ki imata pravico izkoristiti izjemo iz pododstavka 1, odločiti prevoznik, ki let dejansko izvaja.
11. V glavni prikaz je treba, kadar je to izvedljivo, vključiti povezovalne lete v rednem prevozu, ki jih izvajajo sodelujoči prevozniki in so sestavljeni iz najmanj devetih povezav. Prodajalec sistema mora sprejeti zahtevo sodelujočega prevoznika po vključitvi indirektnega leta, razen kadar pot (letenja) med letališčema presega 130 % razdalje po velikem krogu ali kadar bi bilo treba zaradi tega izključiti prevoze s krajšim trajanjem potovanja. Povezav, med katerimi pot (letenja) presega 130 %, ni treba uporabiti.